

**ANALIZA STANU GOSPODARKI
ODPADAMI KOMUNALNYMI NA TERENIE GMINY
NOWOGRÓD BOBRZAŃSKI ZA 2023 ROK**

Nowogród Bobrzański

I. WSTĘP

Zgodnie z art. 3 ust. 2 pkt 10 oraz art. 9tb ustawy z dnia 13 września 1996r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, jednym z zadań gminy jest dokonanie corocznej analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi, w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi. Analiza ta ma na celu zweryfikowanie możliwości przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, a także potrzeb inwestycyjnych związanych z gospodarowaniem odpadami komunalnymi, kosztów poniesionych w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych w podziale na wpływy, wydatki i nadwyżki z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Ma ona również dostarczyć informacji dotyczących liczby mieszkańców, liczby właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12, ilość niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i bioodpadów stanowiących odpady komunalne, odbieranych z terenu gminy oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych.

Poniższa analiza sporządzona jest na podstawie **rocznych sprawozdań za 2023 rok** złożonych przez podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, podmioty prowadzące punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych, podmioty zbierające odpady komunalne, informacji przekazanych przez prowadzących instalacje komunalne oraz innych dostępnych danych o czynnikach wpływających na koszty systemu gospodarowania odpadami komunalnymi.

II. GOSPODARKA ODPADAMI KOMUNALNYMI

1. Systemem gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie Gminy Nowogród Bobrzański zostały objęte od 1 lipca 2013 r. wszystkie nieruchomości zamieszkałe. Pozostałe nieruchomości niezamieszkałe, w tym miejsca prowadzenia działalności gospodarczej oraz budynki użyteczności publicznej są zobowiązane do posiadania umowy na odbiór odpadów z firmą wpisaną do prowadzonego przez Burmistrza Nowogrodu Bobrzańskiego rejestru działalności regulowanej.
2. W okresie od 01.01.2023 r. do 31.12.2023 r. zgodnie z ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, odbiór odpadów komunalnych i ich zagospodarowanie od właścicieli nieruchomości zamieszkałych realizowany był przez Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Nowogrodzie Bobrzańskim Sp. z o.o., ul. Dąbrowskiego 10, 66-010 Nowogród Bobrzański. Spółka została wybrana w trybie przetargu nieograniczonego.

Na terenie Gminy Nowogród Bobrzański odpady komunalne powstają głównie w gospodarstwach domowych, a także na terenach nieruchomości niezamieszkałych (obiekty użyteczności publicznej, placówek usługowych, handlowych, zakładów produkcyjnych, świetlic wiejskich oraz prowadzących działalność gospodarczą w wyniku której powstają odpady komunalne). Ponadto, odpady powstają także na terenach otwartych (odpady z koszy ulicznych, cmentarzy, odpady z placów targowych, placów zabaw i zieleni publicznej).

Wszystkie nieruchomości zamieszkałe są wyposażone w pojemniki na odpady niesegregowane (zmieszane) oraz w pojemniki lub worki do segregacji odpadów w odpowiednich kolorach: żółty (tworzywa sztuczne, metale i opakowania wielomateriałowe), niebieski (papier), zielony (szkło) oraz brązowe (biodegradowalne).

3. Na terenie Gminy Nowogród Bobrzański funkcjonuje Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK), który zlokalizowany jest na terenie składowiska odpadów komunalnych w Kłępinie. Odpady dostarczane do PSZOK-u przyjmowane są nieodpłatnie w ramach pobieranej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi wyłącznie z nieruchomości zamieszkałych położonych na terenie gminy Nowogród Bobrzański.

Mieszkańcy przekazujący odpady mogli je dostarczać w sposób selektywny, a były to zgodnie z regulaminem PSZOK-u m.in.:

- tworzywa sztuczne i metale,
- papier,
- szkło,
- opakowania wielomateriałowe,
- odpady pochodzące z remontów i rozbiórek, czyli gruz betonowy, gruz ceglany,
- odpady materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia,
- glebę i ziemię, w tym kamienie,
- odpady wielkogabarytowe,

- zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne,
- baterie i akumulatory,
- zużyte opony samochodowe,
- przeterminowane leki,
- odzież, tekstylia,
- bioodpady (w tym drewno i gałęzie),
- chemikalia pochodzące z gospodarstw domowych, oraz opakowania po farbach, rozpuszczalnikach, tuszach, olejach i tłuszczach jadalnych.

III. OCENA MOŻLIWOŚCI TECHNICZNYCH I ORGANIZACYJNYCH GMINY W ZAKRESIE GOSPODAROWANIA ODPADAMI KOMUNALNYMI

- 1. Możliwość przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych.**

Na terenie Gminy Nowogród Bobrzański nie ma możliwości przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych. Wszystkie odpady przekazywane są do Zakładu Zagospodarowania Odpadów Sp. z o.o., Marszów 50 a, 68-200 Żary.

- 2. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi.**

W 2023 roku nie realizowano żadnych zadań inwestycyjnych związanych z gospodarowaniem odpadami komunalnymi w związku z powyższym nie poniesiono też kosztów z tego tytułu.

- 3. Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych w podziale na wpływy, wydatki i nadwyżki z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi w okresie od 01.01.2023 r. do 31.12.2023 r.**

Od 01.01.2023 r. do 31.12.2023 r. koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych kształtowały się następująco:

obsługa administracyjna systemu oraz inne wydatki	79 659,92 zł
usługi związane z odbiorem i zagospodarowaniem odpadów komunalnych z terenów zamieszkałych oraz prowadzenie PSZOK	2 504 002,82 zł
WYDATKI RAZEM	2 583 662,74 zł
WPŁYWY	2 720 910,82zł
NADWYŻKI	137 248,08 zł

4. Liczba mieszkańców.

Gmina Nowogród Bobrzański liczy 8860 osób zameldowanych na dzień 31.12.2023 roku. Zgodnie z deklaracjami o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi złożonych w Urzędzie Gminy Nowogród Bobrzański liczba mieszkańców faktycznie zamieszkujących wyniosła na dzień 31.12.2023 roku 7345 osób, natomiast zostało złożonych 1964 deklaracji (w tym 813 deklaracji złożonych, które zadeklarowało posiadanie przydomowego kompostownika).

Różnica pomiędzy ilością osób zameldowanych a faktycznie zamieszkałych wynika z faktu, iż wiele osób jest zameldowanych na terenie Gminy Nowogród Bobrzański, ale ze względu na miejsce pracy czy nauki zamieszkują poza terenem naszej gminy, co zostało wyjaśnione podczas składanych deklaracji przez właścicieli nieruchomości.

5. Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1, w imieniu których gmina powinna podjąć działania.

Według otrzymanych wykazów załączonych do sprawozdań za 2023 rok informujemy, iż na dzień 31.12.2023 roku było podpisanych 125 umowy na wywóz nieczystości stałych z właścicielami nieruchomości niezamieszkałych.

6. Ilość odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy oraz Ilość niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i bioodpadów stanowiących odpady komunalne, odbieranych z terenu gminy oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych.

Gmina Nowogród Bobrzański nie dysponuje danymi dotyczącymi ilości wytwarzanych odpadów na całym jej terenie, tylko posiada informacje o masie odpadów odebranych i zagospodarowanych z terenu gminy. Mieszkańcy gminy część odpadów zagospodarowali we własnym zakresie, np.:

- papier, tekturę i drewno, w tym opakowania z drewna – jako paliwo,
- odpady ulegające biodegradacji – w przydomowych kompostownikach oraz do karmienia zwierząt.

Gmina posiada również informacje od właścicieli nieruchomości którzy zadeklarowali posiadanie przydomowego kompostownika i złożyli ankiety dotyczące zagospodarowania bioodpadów we własnym zakresie. Dane zostały wykorzystane w sprawozdaniu rocznym składanym przez gminę. 442 gospodarstw złożyło ankietę w której określiło podział bioodpadów na odpady z ogrodów oraz odpady spożywcze i kuchenne. Zagospodarowano łącznie 166,2720 Mg bioodpadów, z czego 138,8000 Mg to odpady z ogrodów oraz 37,4720 Mg odpady spożywcze i kuchenne.

W 2023 roku zebrano 1 666,8100 Mg niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, które zostały poddane przetwarzaniu w procesach odzysku R12 (wymiana odpadów w celu poddania ich któremukolwiek z procesów wymienionych w pozycji R1 – R11).

Ilość wszystkich odpadów komunalnych przyjętych w PSZOK oraz zebranych przez podmioty zbierające odpady, a także odebranych z terenu Gminy Nowogród Bobrzański na podstawie złożonych sprawozdań za 2023 rok przedstawia poniższa tabela:

kod odpadu	rodzaj odpadów	masa odebranych odpadów [Mg]
20 03 01	odpady komunalne niesegregowane (zmieszane)	1666,8100
15 01 01	papier - obejmujący opakowania z papieru i tektury	80,8100
15 01 07	szkło - obejmujące opakowania ze szkła	178,8800

15 01 02	tworzywa sztuczne, metale – obejmujące opakowania z tworzyw sztucznych, metali oraz odpady opakowaniowe wielomateriałowe	208,1900
15 01 04	opakowania z metali	0,4600
20 02 01	bioodpady	177,4400
20 03 07	odpady wielkogabarytowe (w tym meble)	152,4600
20 01 35	zużyte urządzenia eklektyczne i elektroniczne	6,5600
20 01 36	zużyte urządzenia eklektyczne i elektroniczne	10,9400
16 01 03	opony samochodowe	16,1800
20 01 10	odzież	2,5800
20 01 08	odpady kuchenne ulegające biodegradacji	0,5340
17 01 07	zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia	9,5400
17 01 01	odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	1,92
17 01 02	gruz ceglany	2,6200
17 01 03	odpady innych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia	4,9000
17 02 03	Tworzywa sztuczne	13,0200
17 04 05	żelazo i stal	0,26
17 06 04	materiały izolacyjne	5,5000
RAZEM		2593,5940

7. Poziomy recyklingu.

Poziomy recyklingu są obliczane na podstawie rocznych sprawozdań złożonych przez podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, podmioty prowadzące punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych (PSZOK),

podmioty zbierające odpady komunalne (np. skupy złomu) oraz na podstawie informacji przekazanych przez prowadzących instalacje komunalne (u nas jest to Marszów). Do 31.03.2024 roku Gmina miała obowiązek przekazać sprawozdanie za 2023 rok o ilościach odpadów komunalnych oraz wyliczone poziomy recyklingu.

Warto zaznaczyć, że rok 2021, był rokiem, w którym diametralnie zmienił się sposób wyliczania poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych. Zmiana ustawy wprowadziła również poziom, który wymagany jest od gminy.

Poziomy:

- **Gminy są obowiązane nie przekraczać poziomu składowania w wysokości:**

- 1) 30% wagowo – za każdy rok w latach 2025–2029;
- 2) 20% wagowo – za każdy rok w latach 2030–2034;
- 3) 10% wagowo – w 2035 r. i za każdy kolejny rok w latach następnych;

Mimo, że poziom odnosi się do roku 2025, to obecnie Minister Klimatu i Środowiska wymaga przy składaniu „Sprawozdania wójta, burmistrza lub prezydenta miasta z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi” wyliczeń tych poziomów za rok 2020 i 2021 w ramach monitorowania gmin.

Poziom składowania odpadów komunalnych:

za 2020 rok – 7,84 %

za 2021 rok – 11,01 %

za 2022 rok – 11,87 %

- **Gminy są obowiązane osiągnąć poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych w wysokości co najmniej:**

- 1) 20% wagowo - za rok 2021;
- 2) 25% wagowo - za rok 2022;
- 3) 35% wagowo - za rok 2023;

Poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych za 2022 rok wyniósł – 38,53 %.

- **Gminy są obowiązane ograniczyć masę odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania:**

- 1) do dnia 16 lipca 2013 r. - do nie więcej niż 50% wagowo całkowitej masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania;
- 2) do dnia 16 lipca 2020 r. - do nie więcej niż 35% wagowo całkowitej masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania - w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995. r.

Poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania za 2022 rok wyniósł – 0,10 %.

W sprawozdaniach gmina podaje również informacje o udziale przekazanych do termicznego przekształcenia odpadów komunalnych w stosunku do odebranych i zebranych odpadów. W 2023 roku stosunek masy odpadów komunalnych przekazanych do termicznego przekształcenia do odebranych i zebranych odpadów komunalnych wyniósł – 7,72 %.

IV WNIOSKI:

1. Gmina Nowogród Bobrzański zgodnie z obowiązującymi przepisami prawnymi zorganizowała gminny system gospodarki odpadami komunalnymi.
2. Po początkowych problemach związanych z wdrażaniem nowego systemu gospodarki odpadami można zaobserwować pozytywne tendencje w zakresie organizacji i segregacji odpadów komunalnych tzn. z każdym rokiem odbierana jest mniejsza ilość zmieszanych odpadów komunalnych a większa ilość selektywnie zebranych odpadów.
3. Wystąpiono do działu meldunkowego o comiesięczne raporty dotyczące urodzeń dzieci w mijającym miesiącu, ponieważ wiele osób nie zgłasza faktu urodzenia dziecka do deklaracji, co pozwala na szybkie działania wzywające do zmiany danych w deklaracji.
4. Kampanie informacyjne, wyszukiwarka odpadów na stronie urzędu, wysyłanie ulotek do każdego gospodarstwa oraz coraz większa wiedza i świadomość ludzi dotycząca systemu gospodarki odpadami komunalnymi a także dbanie o środowisko zaowocowały większym wskaźnikiem zbierania odpadów komunalnych w sposób selektywny.

5. Niepełne bazy danych dotyczące osób zamieszkujących nieruchomości (brak meldunków) utrudniają kontrolowanie wywiązywania się właścicieli nieruchomości z obowiązku wnoszenia opłat.
6. Działający Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych, zwany PSZOK, służy minimalizowaniu negatywnego oddziaływania na środowisko, właściwemu postępowaniu z odpadami, a także zapobieganiu zanieczyszczeniom środowiska naturalnego. W celu spełnienia wymogów w zakresie redukcji odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania, niezbędnym jest prowadzenie selektywnej zbiórki odpadów, w tym bioodpadów i przekazywanie ich do miejsc odzysku oraz ich zagospodarowanie we własnym zakresie, między innymi poprzez przydomowe kompostowniki.
7. Liczba właścicieli nieruchomości deklarujących kompostowanie bioodpadów w przydomowych kompostownikach z roku na rok rośnie.

Sporządziła:

Maria Ganske